

Heidi Lange

Fra: Gunnhild Randen <gunnhild.randen@vtfk.no>
Sendt: tirsdag 27. august 2019 22.10
Til: Heidi Lange
Kopi: Line Grindkåsa
Emne: Vs: PMV og kulturminneinteresser

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Flagget

Hei.

Vi viser til konstruktivt møte i går angående detaljregulering for PMV. Vi har i dag fått sett litt på saken i felleskap og tilbakemeldingene er de samme som i går.

PMV ligger i NB!-området som omfatter Porsgrunn Mekaniske Verksted, brynsteins og Porselensområdet. Dette innebærer at det knytter seg nasjonale kulturminneinteresser til planområdet. PMV er også ekstra verdifullt som kulturminne fordi det er det eneste bevarte skipsverftet i Sør-Norge som enda ikke har gjennomgått utbygging/transformasjon. Om dette prosjektet og transformasjonen av industriområdet gjøres på en god måte, kan det bli et nasjonalt utstillingsvindu til hvordan transformasjon av industriområder i by kan gjøres. Det legges opp til bevaring av en god del bygningsmasse, en kran og dokken – og det er positivt. Men det må mer konkret bevaring til for å ivareta området.

Vi mener dette planforslaget bør bearbeides mer før det legges ut til offentlig ettersyn. Muligheten til å ha en reell dialog omkring dette blir ikke all verden på grunn av veldig korte tidsfrister for kommunen til å legge saken fram politisk før valget. Vi råder til å ta en nærmere titt på Riksantikvaren sin bystrategi som særlig omhandler utvikling av NB!-områder.

Kort og enkelt så ivaretar ikke planforslaget nasjonale kulturminneinteresser på en god nok måte, og vår faglige vurdering er at det gir grunnlag for innsigelse så fremt det ikke rettes opp i.

Mangler og forbedringspotensiale som vi finner så langt:

- Det er ikke nevnt verken i planbeskrivelse eller bestemmelser at dette er et NB!-område og at det knytter seg nasjonale kulturminneinteresser til området. Dette må inn.
- Alt som ligger innenfor NB!-området og som i overordna planverk (kommuneplan) er regulert til hensynssone C – bevaring av kulturmiljø, reguleres til hensynssone C i denne planen. Man kan da fint dele inn i ulike hensynssoner og formulere bestemmelser som er tilpasset områdets planlagte bruk. For eksempel er det naturlig å ha ulike bestemmelser knyttet til et område med bygninger og installasjoner som skal bevares og et område som skal bygges ut med boliger. Ha inn bestemmelse om at tiltak og byggesaker i hensynssone skal til oss fet or uttale.
- Bevaring av traverskranen, dette er i tråd med kulturminnerapporten fra LINK arkitekter som skriver følgende: «Kranene er autentiske og sammen viser de utvikling av verkstedet fra tørrdokken ble etablert i 1950 frem til i dag. De er markante konstruksjoner i landskapet og har høy symbolverdi i tilknytning til PMV og industriområdet. Traverskranen og den eldste kranen som ble bygget på stedet da tørrdokken ble etablert, vurderes å ha høyest verneverdi og anbefales bevart, da de er direkte knyttet til dokken og stedet.» Vi har gjennom flere møter påpekt viktigheten av å bevare mer enn en kran, men ut over henvisning til at det er vanskelig økonomisk og spm om sikkerhet er det ikke gjort noen reell vurdering av mulighetene for bevaring av kraner på området. Traverskranen burde kunne plasseres lengst bak i dokken og sikres og boltes fast. Vi mener ellers at dere skal jobbe mer med tanken om å bevare forskyningskranen slik dere foreslo i møtet i går.
- Det må jobbes vesentlig mer med bestemmelsene.
 - o For nye bygninger, mer spesifikt byggeområde BB1-4, så går det på tydeligere formulering om tilpasning når det gjelder utforming, arkitektur, oppdeling i volumer til områdets

industrihistorie, karakter, materialbruk, takformer med mer. Opprinnelig struktur i området skal opprettholdes gjennom nybygg, gjelder for eksempel hvordan bygninger plasseres langs med dokken.

- Bestemmelsene må være langt mer detaljert for bevaring av synlige rester fra produksjonslinja og det mekaniske verkstedets industrihistorie. Vi tenker på slikt som skinneganger fra kraner, bolter i bakken, kroker, gjerder, koblingsbokser, porter, skilt, elektriske uttak, med mer.
- Bestemmelser for bevaring og restaurering av bygninger og andre installasjoner på områder, herunder kran. Det må settes krav til materialbruk og utførelse, blant annet.
- Det burde også vært jobbet mer med å innlemme eksisterende elementer fra den gamle verkstedshallen i nye bygninger på området. Vi tenker da særlig på de eldste mursteinsfasadene med porter og vindu mot nord og øst. Dette er ting som absolutt lar seg gjøre, og det vil gi et langt mer unikt transformasjonsprosjekt.
- I den gamle verkstedshallen er det et gulv med opprissinger/opptegninger av seil som er veldig viktig å få tatt vare på. Det er en liten detalj, men dog viktig i den store helheten for å fortelle Porsgrunn by sin skipsfartshistorie.

Vi vil også legge til hva vi tidligere har sagt at det tales mer høyder og større utnyttelse av planområdet lengst mot vest. Det man eventuelt må gi for å ta vare på områdets kulturhistoriske og industrihistoriske kontekts kan tas igjen her.

Med vennlig hilsen
Gunnhild Randen
Antikvar - team kulturav
Telemark fylkeskommune